

Kønsforskellen stiger på universiteterne

I løbet af de seneste tre årtier er der sket en bemærkelsesværdig ændring i kønsfordelingen på universiteterne i Danmark. Fra at mændene var i overtal i mange år, har kvinderne siden starten af 2000'erne overhalet mændene, og udgør nu mere end halvdelen af studerende på universiteterne. Forskellen mellem kønnene vil fortsat vokse.

Siden 1990 er antallet af studerende på landets universiteter steget markant, og en fremskrivning af de nuværende ungdomsårgange viser, at tilgangen til de lange videregående uddannelser vil fortsætte med at stige.ⁱ

Antallet af kvinder på universiteterne har været højere end antallet af mænd de seneste to årtier. Andelen af kvindelige studerende forventes fortsat at stige i forhold til andelen af mænd. Dette gælder for samtlige hovedområder på universiteterne. Det betyder, at kvinder kommer til at udgøre en større del af arbejdskraften inden for de akademiske fag i fremtiden, hvis udviklingen forløber som forventet.

Dansk Erhverv har derfor undersøgt udviklingen i kønsfordelingen på landets universiteter.ⁱⁱ

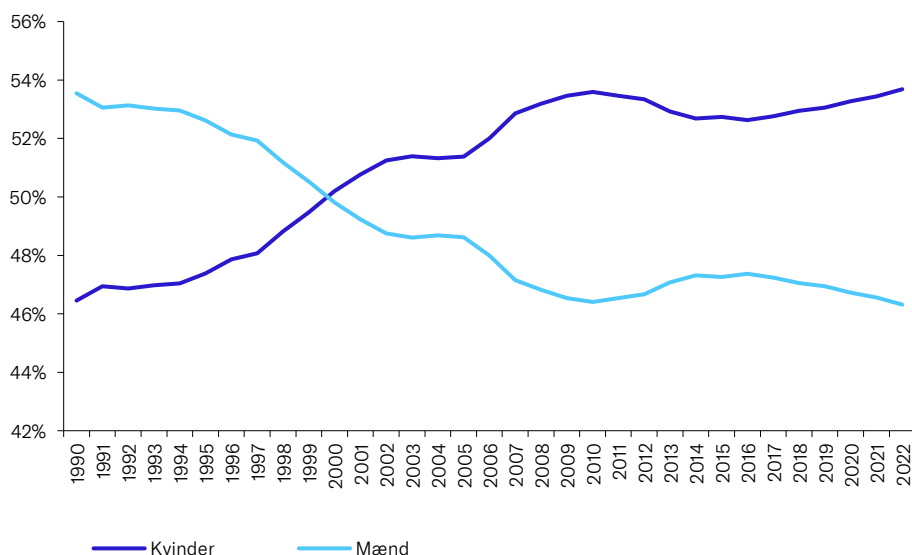
Analysens hovedkonklusioner

- Siden 2000 har andelen af kvindelige studerende oversteget andelen af mandlige studerende på universiteterne. 54 pct. af de studerende var kvinder i 2022.
- Kvinder udgør en stigende andel af studerende på alle universiteternes hovedområder. Mænd udgør dog stadig et flertal af de studerende på naturvidenskabelige og teknisk videnskabelige uddannelser.
- Kvindelige ansøgere til universiteterne har et markant højere karaktergennemsnit fra gymnasiet end de mandlige. Dermed har kvinderne langt flere valgmuligheder ift. valg af uddannelse. Hver anden kvinde havde over 9 i snit fra gymnasiet mod lidt mere end hver tredje mand.
- Ifølge Børne- og undervisningsministeriets Profilmodel forventes uddannelsesforskellen mellem kønnene at stige de næste 25 år. Således vil næsten hver tredje kvinde mod kun godt hver femte mand få en lang videregående uddannelse i fremtiden.

Kønsfordelingen på universiteterne er vendt

Figur 1 viser udviklingen i andelen af studerende fordelt på køn. Der er sket en markant ændring i kønsfordelingen på universiteterne i perioden 1990-2022. I 1990 var mændene i overtal på universiteterne, hvor knap 54 pct. af de studerende var mænd. Siden har situation ændret sig, og i 2000 krydsede kurverne hinanden. Siden da har der været flere kvindelige end mandlige studerende på universiteterne. I 2022 var knap 54 pct. af de studerende på universiteterne kvinder, mens mænd udgjorde 46 pct.

Figur 1: **Kønsfordeling på universiteterne, 1990-2022**

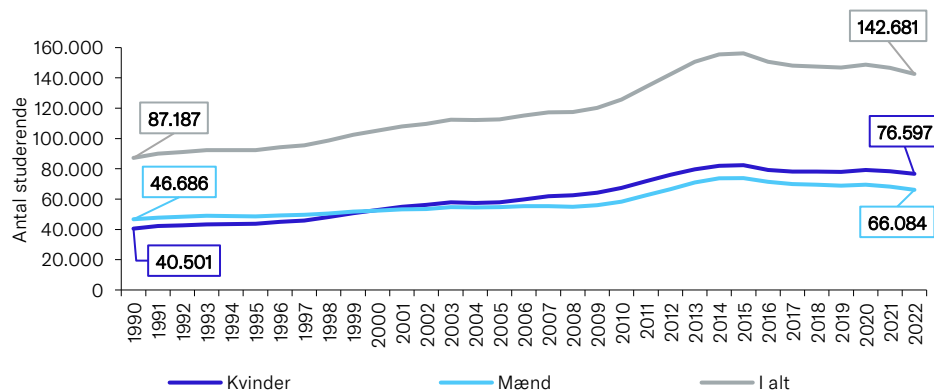

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets datavarehus

I figur 2 ses det, at antallet af studerende på universiteterne er steget fra knap 87.200 til knap 142.700 fra 1990 til 2022, svarende til en stigning på 64 pct.

Der er både et stigende antal kvindelige og mandlige studerende på universiteterne. Væksten i antal studerende siden 1990 er størst blandt kvinder. Antallet af kvindelige studerende er steget med hele 89 pct. siden 1990, mens antallet af mandlige studerende er steget med 42 pct. Derfor udgør kvinder en større andel af de studerende på universiteterne i 2022.

Figur 2: **Udvikling i antallet af studerende på de universiteterne, 1990-2022**

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets datavarehus

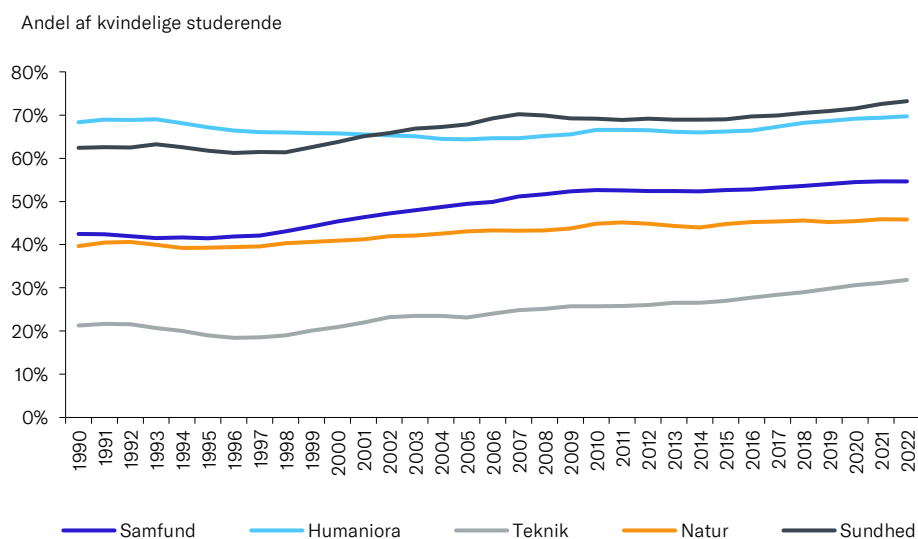
Stigende andel af kvinder på alle universiteternes hovedområder

Figur 3 viser andelen af kvindelige studerende på hvert af de fem hovedområder på universiteterne. I figuren ses en stigende tendens i andelen af kvinder på alle af universiteternes hovedområder. Den største stigning ses på samfundsvidenskab med en forøgelse på 12 procentpoint i løbet af perioden. Kvindelige studerende er gået fra at udgøre 42 pct. af de studerende i 1990 til at udgøre over halvdelen (55 pct.) af de studerende i 2022.

Sundhedsvidenskab og teknisk videnskab oplever en stigning på 11 procentpoint i andelen af kvinder. Det er værd at bemærke, at teknisk videnskab konsekvent har haft den laveste andel af kvinder, mens over halvdelen af de studerende på de sundhedsvidenskabelige uddannelser har været kvinder igennem hele perioden. I 2022 udgør kvinderne kun 32 pct. af det samlede antal studerende på de tekniske uddannelser.

Frem til 2001 havde humaniora den højeste andel af kvinder, og i 1990 udgjorde kvinderne hele 68 pct. af de studerende på dette område. Efter 2001 overtog sundhedsvidenskab førstepladsen som hovedområdet med den højeste andel af kvinder. I 2022 udgør kvinderne 73 pct. af de studerende på det sundhedsvidenskabelige område.

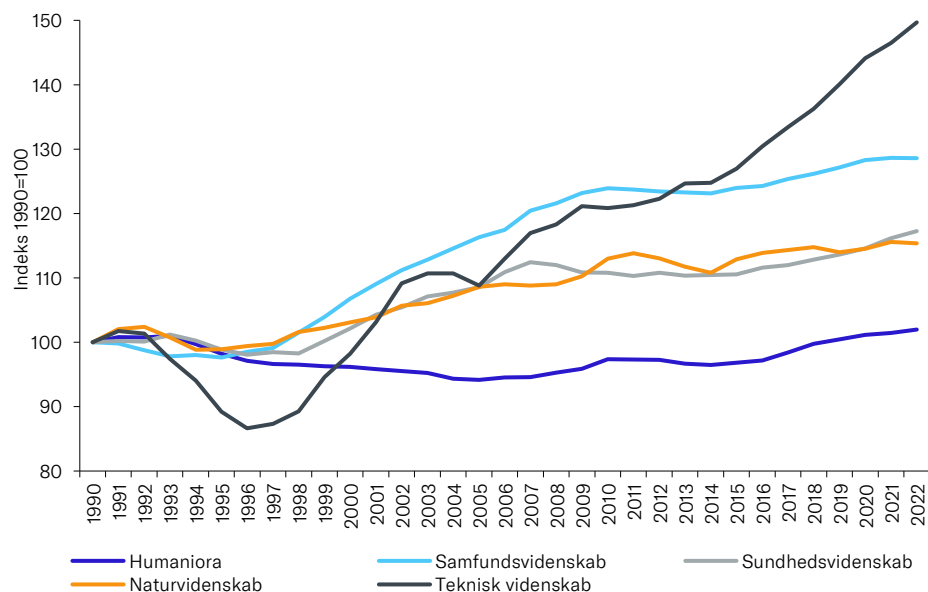
Figur 3: **Andel af kvinder på universiteternes hovedområder, 1990-2022**

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets datavarehus

Figur 4 indekserer udviklingen i andelen af kvinder på universitetet fra 1990. Som beskrevet i figur 3, stiger andelen af kvinder inden for alle universitetets hovedområder. Dog stiger andelen af kvinder inden for humaniora mindst, nemlig med 2 pct. over perioden. På den anden side oplever tekniske videnskaber den største vækst i andelen af kvinder. Inden for dette område stiger andelen med 50 pct. over perioden.

Figur 4: **Udvikling i andelen af kvinder på universiteternes hovedområder, 1990-2022. Indeks 1990=100**

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets datavarehus

De samfundsvidenskabelige uddannelser er de mest populære for både mænd og kvinder

Figur 5 og figur 6 viser, hvordan henholdsvis kvindelige og mandlige studerende fordeler sig på de forskellige hovedområder på universiteterne.

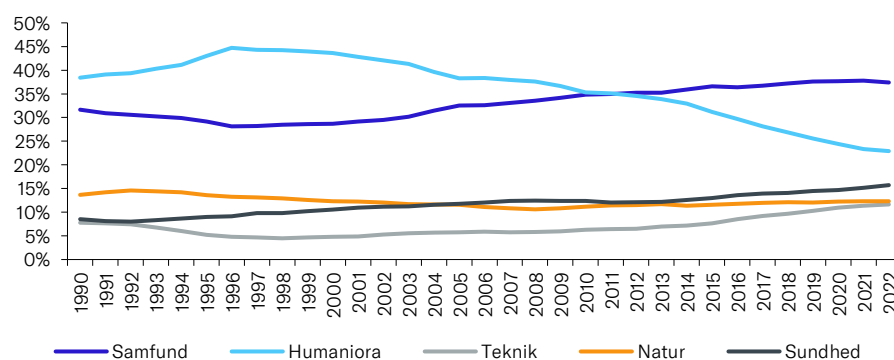
Det ses tydeligt af figur 5, at samfundsvidenskab er den mest populære uddannelsesretning blandt kvindelige studerende. Frem til 2011 var humanistiske uddannelser det foretrukne valg blandt kvinderne. Herefter overtog de samfundsvidenskabelige uddannelser førstepladsen som det hovedområde med flest kvindelige studerende. 37,4 pct. af kvindelige studerende valgte en samfundsvidenskabelig uddannelse i 2022. Det er en stigning på næsten 6 procentpoint siden 1990.

Samtidig ses det, at hver ottende kvindelig studerende er indskrevet på en naturvidenskabelig uddannelse i 2022, hvilket svarer til 9.451 studerende. Andelen af kvindelige studerende inden for naturvidenskab har været stabil siden 1990, men antallet er steget med 71 pct.

Som netop vist i figur 4 har der været en markant stigning i andelen af kvindelige studerende inden for de tekniske videnskaber. Det er dog samtidig det område, som færrest

kvinder vælger. I 2022 valgte 11,6 pct. af de kvindelige studerende en teknisk uddannelse, svarende til knap 9.000 studerende. Andelen er steget fra 7,8 pct. i 1990, se figur 5.

Figur 5: **Fordeling af kvindelige studerende på universiteternes hovedområder**

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets datavarehus

I figur 6 ses det, at fordelingen af mandlige studerende på tre ud fem hovedområder er stort set uændret i perioden 1990 til 2022.

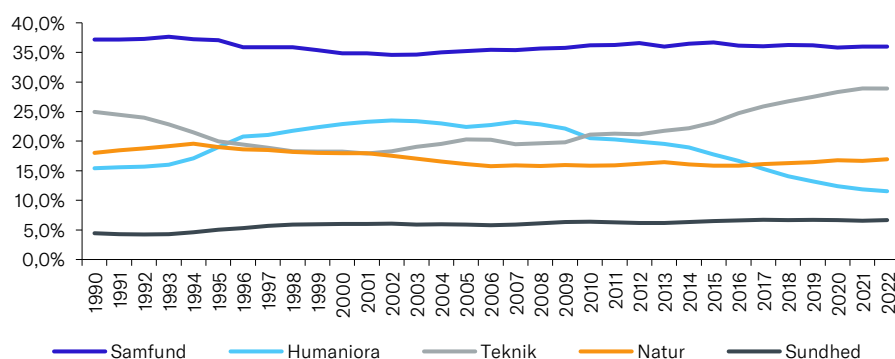
Samfundsvidenskabelige uddannelser er også det mest populære hovedområde for mændene. 36 pct. af de mandlige studerende valgte en uddannelse inden for dette område i 2022. Antallet af mænd på samfundsvidenskabelige uddannelser er steget med 37 pct. i perioden.

Tekniske uddannelser er det næstmest populære hovedområde for mændene. 29 pct. af mandlige studerende på universiteterne gik på en teknisk uddannelse i 2022. Det ses også, at andelen af mandlige studerende på tekniske uddannelser er steget fra 25 pct. Det er bemærkelsesværdigt, at der er mere end to gange flere mandlige studerende end kvindelige studerende på de tekniske uddannelser.

På trods af, at antallet af mandlige studerende på de universiteterne er steget med 42 pct. siden 1990, er antallet af mænd på humanistiske uddannelser i 2022 det samme som i 1990. I 2022 gik der ca. 7.600 mandlige studerende på humaniora. Det er mindre end halvdelen af kvindelige humanist studerende.

Sundhedsvidenskabelige uddannelser er det mindst populære uddannelsesområde for mandlige studerende. 6,7 pct. af de mandlige studerende på universiteterne valgte en sundhedsvidenskabelig uddannelse i 2022. Dette er dog en stigning på over 2 procentpoint siden 1990, hvilket svarer til mere end en fordobling i antallet af studerende.

Figur 6: **Fordeling af mandlige studerende på universiteternes hovedområder**

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets datavarehus

Flest kvinder i toppen af karakterskalaen

Kvindernes overrepræsentation på universiteterne kan delvist tilskrives deres markant højere karaktergennemsnit på de gymnasiale uddannelser sammenlignet med mændene. En tidligere analyse fra Dansk Erhverv har vist en voksende forskel mellem mænds og kvinders karaktergennemsnit på gymnasiet siden 2005.ⁱⁱⁱ

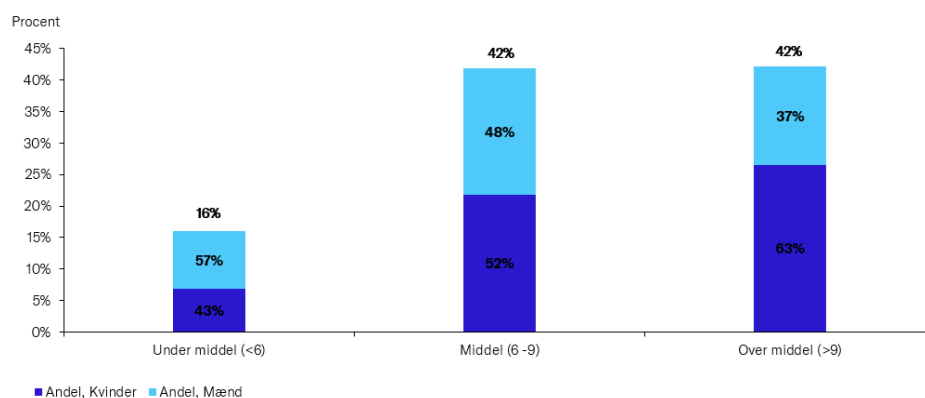
Hvis kvinderne får højere karakterer end mændene, har de større sandsynlighed for at blive optaget på en videregående uddannelse. Det kan også betyde, at kvinderne har større mulighed for at vælge en bredere vifte af uddannelser, mens mændene er mere begrænset i deres valgmuligheder.

Flere af Danmarks universiteter, heriblandt Københavns Universitet (KU), Aarhus Universitet (AU) og Syddansk Universitet (SDU), stiller et minimumskrav om et karaktergennemsnit på 6 for studerende, der ønsker at søge via kvote 1.^{iv}

Figur 7 viser karakterfordelingen for alle 1. prioritetsansøgere til universiteterne i 2023. Inddeles ansøgernes karakterer i intervallerne under middel, middel og over middel, fremvises en skæv kønsfordeling. Mens 57 pct. af ansøgerne med et gennemsnit under middel er mænd, udgør hele 63 pct. af ansøgerne med et gennemsnit over middel kvinder. Figuren illustrerer således tydeligt, hvordan kønsfordelingen mellem mænd og kvinder vendes, desto højere karaktergennemsnit ansøgerne har.

Sammenlagt har 48 pct. af kvinderne over 9 i snit, det samme gælder for kun 35 pct. af mændene. Altså ca. har ca. hver anden kvinde høje karakterer mod ca. hver tredje mand.

Figur 7: **Karakterfordeling af 1. prioritetsansøgere til universiteterne i 2023 fordelt på køn.**

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets datavarehus.

Kønsforskellen på lange videregående uddannelser vil stige endnu mere

Ifølge en fremskrivning lavet af Børne- og undervisningsministeriet vil kønsforskellen på de lange videregående uddannelser^v fortsat stige fremover. Fremskrivningen bygger på den såkaldte Profilmodel, der viser udviklingen i en ungdomsårgangs uddannelsesniveau om 25 år.^{vi}

Om Profilmodellen

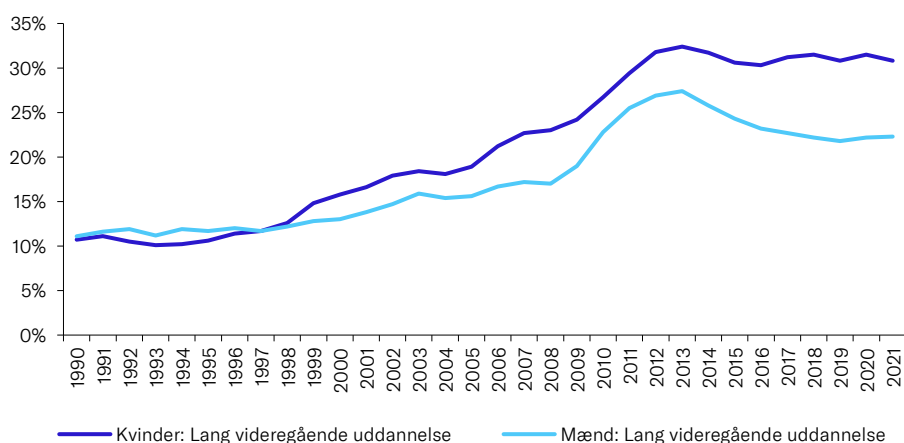
Profilmodellen er udviklet af Børne- og undervisningsministeriets med det formål at kunne forudsige en ungdomsårgangs kommende uddannelsesniveau ud fra det uddannelsesmønster, som var gældende, da årgangen gik 9. klasse.

Ved at analysere og modellere tidligere uddannelsesforløb kan modellen forudsige, hvor stor en andel af en given ungdomsårgang, der vil tage en given uddannelse. Dette kan give en indsigt i, hvordan fremtidens uddannelsesniveau vil se ud, og hvor der eventuelt skal sættes ind med initiativer for at sikre en passende balance i uddannelsessystemet.

Figur 8 viser, at det forventes, at 31 pct. af kvinderne fra ungdomsårgangen i 2021 vil gennemføre en lang videregående uddannelse indenfor de næste 25 år. For samme årgang er det kun 22 pct. af mænd, som vil gennemføre en lang videregående uddannelse. Det er værd at bemærke, at der ikke var nogen kønsforskel i andelen, der ville fuldføre en lang videregående uddannelse i ungdomsårgangen i 1990. På det tidspunkt var det omkring hver tiende kvinde såvel som mand, der forventeligt ville opnå en lang videregående uddannelse.

Siden 2013 er andelen af kvinder, der forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse indenfor 25 år efter 9.klasse stagneret. Til gengæld er andelen af mænd, der forventeligt vil gennemføre en lang videregående uddannelse faldet. Dette indikerer, at kønsforskellen vil fortsætte med at stige, og vi er på vej mod en situation, hvor knap hver tredje kvinde og kun godt hver femte mand vil opnå en lang videregående uddannelse.

Figur 8: **Forventet udvikling i andel af ungdomsårgang, der vil gennemføre en lang videregående uddannelse fordelt på køn, 1990-2021**

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, Profilmodellen

Note: Prognoseperiode 25 år efter endt 9. klasse

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 7. juni 2023.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til uddannelses- og forskningspolitisk chef, Mads Eriksen Storm på mer@danskerhverv.dk eller på tlf. 3374 6081

Noter

ⁱ Profilmodellen: Metoden bag fremskrivning af en ungdomsårgangs uddannelsesniveau: [Minirapport \(uvm.dk\)](#)

ⁱⁱ Universiteterne dækker over landets otte universiteter: KU, AU, AAU, SDU, CBS, DTU, RUC og ITU. Opgørelsen af studerende inkluderer lange videregående uddannelser, men også korte og mellemlange. Dog udgør de lange videregående uddannelser majoriteten af uddannelserne på universiteterne.

ⁱⁱⁱ Dansk Erhverv: Kvinder rykker fra mænd på de gymnasiale uddannelser: [Letter \(danskerhverv.dk\)](#)

^{iv} Uddannelses- og forskningsministeriet: Nye adgangskrav til videregående uddannelser fra 2023 og varslede ændringer i adgangskrav for 2024 og 2025. ([Stil.dk](#))

^v I 2020 udgjorde dimittender fra lange videregående uddannelser 91 % af det samlede antal dimittender på de otte universiteter. de resterende 9 % er korte og mellemlange uddannelser. Derfor tages der i fremskrivningen udgangspunkt i dette uddannelsesniveau.

^{vi} Profilmodellen: Metoden bag fremskrivning af en ungdomsårgangs uddannelsesniveau: [Minirapport \(uvm.dk\)](#)